

ПРЕСС - РЕЛИЗ НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА Еженедельный обзор КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ХРОНИКА НЕДЕЛИ

Микрофинансовый сектор Кыргызстана состоялся с точки зрения выполнения своих функций – глава Нацбанка Т.Абдыгулов

«В Кыргызстане сегодня можно констатировать, что микрофинансовый сектор состоялся с точки зрения выполнения его роли в снижении бедности и охвата по предоставлению микрофинансовых услуг», - сказал на международной конференции «Микрофинансирование – успехи, проблемы и решения» председатель Национального банка Кыргызской Республики Толкунбек Абдыгулов.

В своем выступлении 25 июня т. г., глава Нацбанка остановился на истории микрофинансирования, рассказав об основных этапах развития и основных показателях сектора. «Микрофинансовая система начала развиваться в нашей стране с 1994 года. В период 2000-2005 гг. создавались экономические и правовые условия для микрофинансовых институтов, увеличивалась их ресурсная база, расширялась филиальная сеть с проникновением, преимущественно, в сельскую местность. В 2005 году была принята Среднесрочная стратегия развития микрофинансирования в республике на 2006-2010 годы. Главной целью этого документа являлось снижение бедности через расширение доступа к микрофинансовым услугам бедных слоев населения. В результате жители отдаленных регионов Кыргызстана получили доступ к микрофинансовым услугам, повысились показатели проникновения финансовых услуг в регионах. Основные направления развития сектора, в том числе усовершенствование нормативной базы, создание финансовых апексов, развитие финансового банкинга, закреплены в Стратегии развития микрофинансового сектора на 2011-2015 гг.», - проинформировал он.

Председатель Национального банка подчеркнул, что с 2005 по 2013 годы микрофинансовый сектор достиг хороших показателей. В рассматриваемом периоде охват населения микрокредитованием возрос с 1,4% до 7,6%, а количество заемщиков возросло в 12,5 раз - с 35 тысяч человек до 436 тысяч. Кредитный портфель микрофинансовых организаций увеличился более чем в 26 раз - с 722,9 млн. сомов до 19,1 млрд. сомов. За это время показатель финансового проникновения микрофинансовых институтов возрос с 3,9% до 5,4%, а уровень бедности снизился с 43% до 38%.

Вместе с тем он отметил, что созданная обширная разветвленная сеть МФО, особенно в регионах, позволила обеспечить услугами более 7% населения. По его словам, этот показатель является самым высоким по сравнению с другими государствами Центральной Азии, однако, он низок по сравнению с другими странами с продолжительной историей развития микрофинансирования, что свидетельствует о возможностях для дальнейшего роста. «На текущем этапе своего развития микрофинансовым организациям необходимо перейти на новый, более качественный уровень развития и расширения видов предоставляемых услуг. Законодательно это обеспечено. При этом, больше внимания должно быть уделено защите прав потребителей микрофинансовых услуг и повышению финансовой грамотности населения», - резюмировал Т.Абдыгулов.

В завершение выступления Т.Абдыгулов заверил, что в перспективе Национальный банк намерен сделать акцент на реализацию ключевых реформ и развитие стратегических направлений микрофинансового сектора, указанных в плане мероприятий Национальной стратегии устойчивого развития Кыргызстана на 2013-2017 гг.

«Кредитование не свидетельствует о настоящей финансовой вовлеченности, эта услуга является лишь ее частью» - консультант по финансовому сектору АБР, Дэвид Лакок.

Свое видение доступа к финансовым услугам и признаках финансовой вовлеченности населения эксперт АБР озвучил в ходе международной конференции «Микрофинансирование - успехи, проблемы и решения», состоявшейся в Бишкеке по инициативе Национального банка КР 25-26 июня.

«Депозиты и страхование тоже являются частью финансовой вовлеченности. Мы занимаемся не только МФО, но также банками, финансовыми, лизинговыми компаниями, операторами мобильных сетей, страховыми компаниями и ломбардами. У нас есть большой круг организаций, которые вовлечены в расширение доступа к финансовым услугам», - сказал Дэвид Лакок.

Эксперт привел статистические данные Всемирного банка, которые говорят о том, что в Кыргызстане ВВП на душу населения составляет \$ 1 060, 4% - это взрослые граждане, имеющие официальные счета; заимствования за последние 12 месяцев составили: формальные -11%, неформальные -26%; и 2 % населения использовали мобильные деньги в 2012 г.

Консультант АБР отметил положительный рост кредитования и показателя широких денег – M2, а также снижение процента денег вне банков, что, по его мнению, говорит об увеличении доверия к банкам. Так, кредиты к ВВП в 2011 году составили - 10,9 %, а в 2013 году - 14,7 %; M2 к ВВП в 2011 году составили - 29,1 %, а в 2013 году эта цифра достигла - 37,4%. Деньги вне банков составили в 2011 году - 59,4%, в 2013 году - 51,2%

«Когда мы рассматриваем эти индикаторы мы видим рынок, который очень подходит для увеличения финансового вовлечения и мы должны поздравить Национальный банк Кыргызстана за такую работу», - добавил Дэвид Лакок

Подводя итоги своего выступления, Дэвид Лакок подчеркнул, что финансовая вовлеченность зависит от правовой базы, нормативной и регулятивной среды, рынков капитала и институционального потенциала

«Попытка запрещать что-либо, не давая альтернативы, никогда и нигде большим успехом не увенчалась. Рынок может стать совсем черным, но он не исчезнет», - Михаил Мамута, начальник Главного управления рынка микрофинансирования и методологии финансовой доступности ЦБ РФ

Представитель Центрального банка России Михаил Мамута поделился российским опытом развития микрофинансового рынка и финансовой доступности в ходе работы международной конференции «Микрофинансирование - успехи, проблемы и решения» в Бишкеке.

«Тема микрофинансирования становится одной из сквозных, которая соединяет воедино все государства нашего региона и не только. Безусловно, это подчеркивает и важность, и значимость обсуждаемых вопросов и их потенциала», - начал свое выступление начальник главного управления рынка микрофинансирования и методологии финансовой доступности Центрального банка РФ Михаил Мамута.

В ходе работы международной конференции «Микрофинансирование-успехи, проблемы и решения» М. Мамута выступил с докладом на тему: «Развитие рынка микрофинансирования в контексте обеспечения доступности финансовых услуг: Дорожная карта 2013-2017».

По его словам, для России вопросы финансовой доступности, как и во многих государствах, представляют большое значение и интерес.

«Несмотря на то, что банковская система в РФ достаточно сильно развита, и для небанковских финансовых посредников у нас меньше места, чем в Кыргызстане, тем не менее, это пространство остается. И банки в силу многих ограничений как экономического, так и структурного характера

не могут в полном объеме обеспечить население и бизнес необходимыми финансовыми услугами, поэтому Россия активно включилась в работу по развитию микрофинансирования и повышения доступности финансовых услуг в целом».

«Концепция микрофинансирования РФ направлена на решение одной важнейшей задачи - это борьба с бедностью через предоставление населению качественных финансовых услуг», - констатировал Михаил Мамута. - Но есть и обратная сторона медали - это рынок нерегулируемого финансового посредничества или то, что принято называть «Shadow banking system» (Теневая банковская система), с которой борется легальное микрофинансирование.

По мнению специалиста, невозможно победить рынок нерегулируемого финансового посредничества просто запретив его.

«Попытка запрещать что-либо не давая альтернативы, никогда и нигде большим успехом не увенчалась. Рынок может стать совсем черным, но он не исчезнет», - отметил Михаил Мамута.

«Financial inclusion» (Финансовый учет) - это та концепция, которая содержит в себе ключ к решению проблем по «Shadow banking». Базовый смысл этой концепции очень прост. Мы должны и мы в праве позволить различным финансовым посредникам разные уровни, разные наборы операций», - дополнил представитель ЦБ РФ.

По данным Всемирного банка покрытие потенциальной аудитории микрофинансовыми услугами составляет чуть менее 5% от потребности.

В этой связи, специалист отметил, что в небанковском микрофинансовом секторе России и всему региону в целом похвастаться нечем. В настоящее время стоит большая задача по обеспечению дальнейшего развития этого сектора экономики.

Наряду с этим, Михаил Мамута акцентировал внимание участников конференции на важности вопроса по защите прав заемщика.

«В какой-то момент времени мы можем перейти от развития качественной финансовой доступности к количественной. Не каждый доступ к финансовым услугам хорош. Потому что доступ может осуществляться на таких условиях, которые позволят взять кредиты всем. При этом ухудшатся качество кредитного портфеля и качество обслуживания взятых на себя кредитов. Что впоследствии приведет к значительным негативным социальным и экономическим последствиям».

В завершении своего выступления Михаил Мамута выразил надежду, что уже через 3 года удастся достичь значительно более высокого уровня прозрачности и уровня соответствия тем требованиям, которые сегодня устанавливает регулятор со стороны микрофинансового рынка.

«Мы верим, что официальный, легальный микрофинансовый рынок сможет победить серый рынок и поможет нам в эффективной борьбе с Шадью бэнкинг», - резюмировал в заключении начальник Главного управления рынка микрофинансирования и методологии финансовой доступности Центрального банка РФ Михаил Мамута.

В Бишкеке завершила свою работу международная конференция «Микрофинансирование - успехи, проблемы и решения»

В Государственной резиденции «Ала-Арча» 25-26 июня прошла международная конференция «Микрофинансирование - успехи, проблемы и решения», организованная Национальным банком при поддержке Всемирного банка, Германского общества международного сотрудничества и Ассоциации микрофинансовых организаций. В конференции приняли участие премьер-министр КР Джоомарт Оторбаев, председатель Национального банка КР Толкунбек Абдыгулов, заведующая отделом финансово-экономического анализа и мониторинга развития Аппарата Президента КР Нурсулу Ахметова, заведующий отделом кредитной и финансовой политики Аппарата Правительства КР Шамшибек Молдоканов, глава офиса Всемирного банка в КР Александр Кремер, Чрезвычайный и Полномочный Посол Швейцарии в КР Рене Холенштайн, Посол Федеративной Республики Германия в КР Гудрун Срэга, постоянный представитель МВФ в КР Юрий Соболев, руководство

Ассоциации микрофинансовых организаций, Союза Банков Кыргызстана, а также представители ПРООН, ЕБРР, АБР, KfW, IFC, ICCO, GIZ, МФЦ, Oikocredit, BlueOrchard и других отечественных и зарубежных финансовых организаций.

Открывая мероприятие, председатель Национального банка приветствовал участников международной конференции и выразил благодарность партнерам за содействие в организации данного мероприятия.

В своем выступлении Т.Абдыгулов привел показатели микрофинансового сектора, характеризующие положительную динамику его развития. Так, за 2005-2013 годы охват населения микрокредитованием возрос с 1,4% до 7,6%, а количество заемщиков возросло в 12,5 раз - с 35 тысяч человек до 436 тысяч. За это время кредитный портфель микрофинансовых организаций увеличился более чем в 26 раз - с 722,9 млн. сомов до 19,1 млрд. сомов. Показатель финансового проникновения микрофинансовых институтов возрос с 3,9% до 5,4%, а уровень бедности при этом снизился с 43% до 38%.

В свою очередь, премьер-министр Дж.Оторбаев подчеркнул уникальность истории развития микрофинансового сектора в Кыргызстане. «Трудно представить развитие нашей страны без микрофинансового сектора. Этот сектор получил хорошее развитие. В его развитии активное участие приняли наши зарубежные партнеры, которые очень быстро поняли, что расширение доступа к финансовым услугам является одним из эффективных способов в борьбе с бедностью. В настоящее время сектор показывает беспрецедентный рост. Однако, в связи с трансформацией одного из крупных участников рынка микрофинансирования – «Бай-Тушума» в коммерческий банк, темпы прироста показателей в секторе снижены. Но на самом деле показатели микрофинансирования растут. Я сделал свои подсчеты с учетом «Бай-Тушума». Так, за год рост капитала в микрофинансовом секторе составил 17%, в банковском – 16%. Активы выросли на 34%, а кредитный портфель - на 26%, достигнув 24 млрд. сомов. Таким образом, мы имеем неплохие результаты», - резюмировал он.

Глава правительства добавил, что в рамках Национальной стратегии развития ведется работа по повышению финансовой грамотности населения.

Н.Ахметова в своем выступлении отметила, что микрофинансовый сектор играет важную роль в обеспечении населения финансами. «Вместе с тем, необходимо направить финансовые ресурсы в секторе не на потребление, а на развитие экономики. Либеральное законодательство КР позволило достигнуть определенных успехов в развитии сектора, однако остаются слабые места. Устранить их можно только совместными усилиями: госорганы, МФО и сами заемщики», - сказала она.

В рамках двухдневной конференции на сессиях обсудили следующие темы: роль государства и основы регулирования микрофинансового сектора, доступ к финансам – основные проблемы и ключевые задачи, регулирование процентной ставки – международный опыт, деятельности кредитных бюро, ответственного микрофинансирования, а также вопросы финансовой грамотности и защиты прав потребителей, с учетом практики зарубежных стран.

Национальный банк: обменные бюро должны работать в правовом поле.

Инспекторы Национального банка КР совместно с представителями Мэрии г. Бишкек, Бишкекского городского управления Государственного агентства антимонопольного регулирования при Правительстве КР, Главного управления внутренних дел г. Бишкек, Дорожно-постовой службы МВД КР и муниципального предприятия «Тазалык» провели очередной плановый рейд по обменным бюро, работающим без разрешительных документов в некоторых районах г. Бишкек. Из запланированных проверок 34 обменных бюро, удалось осуществить 22 проверки. На владельцев лишь двух из них удалось оформить административные протоколы. Представители муниципального предприятия «Тазалык» демонтировали 35 рекламных сооружений, самовольно размещенных владельцами обменных бюро и вводящих в заблуждение население, в том числе вывески с названиями и щиты с курсами валют.

По состоянию на 01.06.2014 года в Кыргызской Республике зарегистрированы и осуществляют деятельность по обмену иностранной валюты согласно лицензии Национального банка 336 обменных бюро.

По состоянию на 19 июня 2014 года Национальным банком проведены 704 проверки обменных бюро, включая проверки, осуществленные совместно с Государственной налоговой службой и Государственной службой по борьбе с экономическими преступлениями, по итогам которых составлены соответствующие протоколы.

По итогам проведенных проверок за нарушения законодательства, в частности, за нарушения кассовой дисциплины, отказ в обмене иностранной валюты, включая валюты мелких номиналов, ненадлежащее ведение учета обменных операций, в том числе операций, подпадающих под требования законодательства по противодействию финансированию терроризма и отмыванию денежных средств, полученных преступным путем, направлены предписания 110 обменным бюро и приостановлены действия лицензий 85 обменных бюро (сроком на 7 дней, в течение которых обменные бюро должны принять меры по недопущению нарушений и представить в НБКР отчет).

Кроме того, в связи с противодействием проведению проверки, а также осуществлением обменных операций в период приостановления Национальным банком действия лицензии, отозваны лицензии у 10 обменных бюро.

При этом необходимо отметить, что отдельные лица осуществляют деятельность по обмену иностранной валюты без лицензии Национального банка, что является нарушением законодательства Кыргызской Республики.

С начала текущего года Национальным банком совместно с Государственной налоговой службой, Государственной службой по борьбе с экономическими преступлениями, Министерством внутренних дел проведены ряд рейдовых проверок обменных бюро, осуществляющих безлицензионную деятельность. По итогам проверок составлены протоколы административного правонарушения по 168 лицам, из них удалось идентифицировать 108 лиц, на 86 лиц наложены штрафы в соответствии с Административным Кодексом в общей сумме в 132 500 сомов.

Национальный банк на протяжении нескольких лет привлекает внимание госорганов и общественности к проблеме безлицензионной деятельности обменных бюро и выступает за пресечение подобной практики ведения недобросовестного бизнеса. Так, в 2012 г. Национальным банком был инициирован проект Закона КР «О внесении изменений в Кодекс об административной ответственности», предусматривающий увеличение размера штрафов за правонарушения в сфере банковского законодательства. В частности, речь шла об увеличении административного наказания за осуществление безлицензионной деятельности физических лиц до 20 000 сомов (вместо прежних 1500 сомов), а юридических лиц (в том числе и индивидуальных предпринимателей) - до 100 000 сомов. Проект Закона был одобрен Комитетом по экономической и фискальной политике ЖККР 13.09.2012г. и внесен на первое чтение ЖК КР. Однако по результатам рассмотрения в ЖК КР проект Закона был отклонен 11 октября 2012 года.

В 2014 г. Национальный банк в рамках комплекса мер, предпринимаемых по пресечению незаконной деятельности обменных бюро, возобновил работу по внесению изменений и дополнений в законодательство Кыргызской Республики в части увеличения размера административных штрафов за осуществление безлицензионной деятельности. Соответствующий законопроект в настоящее время размещен на официальном сайте Национального банка для общественного обсуждения.

Пресс-релиз заседания Правления Национального банка Кыргызской Республики по вопросу о размере учетной ставки

Со дня предыдущего заседания Правления по вопросу учетной ставки существенных изменений в экономике Кыргызстана и стран-основных торговых партнеров не произошло. При обсуждении текущей макроэкономической ситуации было отмечено, что предположения с разнонаправленными тенденциями, заложенные в базовом сценарии по прогнозу инфляции до конца 2016 года, сохраняются. С одной стороны, в ближайшее время ожидается замедление темпов экономического роста в странах-основных торговых партнерах, что возможно будет иметь отражение на снижении внешнего спроса и притока денежных переводов.

С другой стороны, высокий инфляционный фон, вызванный более глубоким обесценением сома, может оказать влияние на ускорение инфляционных процессов к концу года, однако среднее значение инфляции в текущем году и среднесрочной перспективе благодаря мерам Национального банка будет находиться в пределах целевых ориентиров денежно-кредитной политики. В условиях сохранения высокой импортозависимости экономики Национальный банк продолжит мониторинг состояния цен на мировых продовольственных рынках и изучение их возможных изменений. Кроме этого, наметившийся тренд на повышение процентных ставок в странах с развивающимся рынком, обусловленный оттоком капитала в развитые страны, также вероятно потребует усиления монетарных условий в Кыргызстане в ближайшее время, что создаст условия для стабилизации инфляции в среднесрочной перспективе.

Таким образом, принимая во внимание соотношение инфляционных рисков и рисков сокращения внешнего спроса, как по времени возникновения, так и по амплитуде, было принято решение сохранить текущее направление денежно-кредитной политики и оставить учетную ставку НБКР без изменений на уровне 6,0 процента.

Национальный банк КР провел семинар для региональных журналистов

Однодневный тренинг для представителей СМИ южного региона по вопросам освещения деятельности НБКР был организован в г. Ош по инициативе пресс-службы НБКР совместно с областными управлениями Национального банка Ошской, Джалал-Абадской и Баткенской областей. В мероприятии приняли участие 25 представителей средств массовой информации со всего южного региона.

В рамках тренинга перед журналистами выступили руководители региональных представительств, которые рассказали о роли и функциях Национального банка, а также поделились последними тенденциями в сфере микрокредитования, рынка платежных систем, а также денежно-наличного обращения. Начальник Ошского областного управления Жумаш Сыдыков подробно рассказал журналистам о деятельности НБКР, уделив особое внимание истории становления главного банка страны. Освещая вопрос золотовалютных резервов Кыргызстана, глава Ошского представительства НБКР отметил следующее: «За годы независимости золотовалютный резерв в долларовом эквиваленте превысил отметку в два миллиарда. За последние 3 года Нацбанк возобновил покупку золота на внутреннем рынке, это привело к повышению доли золота в международных резервах до 8,6 %. С 1997 по 2011 годы объем золота, находящегося на балансе Национального банка, составлял 2,58 тонн. Сегодня эта цифра достигает 3,69 тонны».

Во время тренинга журналистам подробно рассказали о платежной системе КР. Специалист Баткенского областного управления Национального банка Талантбек Имаралиев отметил, что этот рынок динамично развивается с каждым годом. Население стало чаще пользоваться банкоматами и терминалами. Национальным банком разработан проект закона о Платежной системе КР, который

в настоящее время находится на рассмотрении согласительной комиссии. «В 2013 году платежная система в стране работала стабильно. Объем межбанковских платежей вырос на 23% и составил 839,5 миллиардов сомов. Платежные карты выросли на 59,1% по сравнению с прошлым годом, что составило 650,5 тысяч карт», - отметил Талантбек Имаралиев. «Для Кыргызстана, как для страны с традиционным предпочтением наличных денег, реалистично соотношение 40% наличного к 60 % безналичного денежного обращения. В рамках реализации Государственной программы достижение таких показателей запланировано до 2017 года. По этому вопросу в настоящее время ведется активная работа», - добавил специалист.

Руководитель Джалал-Абадского областного управления НБКР Жээнбек Маликов рассказал журналистам о специфике работы региональных подразделений Нацбанка, исполняемых ими функций и задачах. Рассказывая о надзоре за финансовыми учреждениями республики, и в целом о состоянии банковского сектора, Ж. Маликов отметил хорошие темпы его восстановления после тяжелых испытаний, выпавших во время трагических событий на юге страны в 2010 году. По его словам, население в регионах стало более ответственно подходить к обязательствам по взятым в банках кредитам, о чем свидетельствует и выросший показатель их возвратности.

Впрочем, уверен глава областного управления НБКР, вопрос повышения финансовой грамотности населения Кыргызской Республики остается актуальным. «К сожалению, граждане нашей страны не обращаются в Национальный банк за консультациями до получения кредитов. А приходят к нам, когда уже возникают проблемы, когда уже составлены и подписаны соглашения с финансово-кредитными учреждениями, где люди соглашаются выполнять взятые на себя обязательства. Зачастую, заемщики обращаются в Национальный банк за помощью в разрешении проблем, имея на руках судебные решения не в свою пользу. В таких случаях мы тоже уже ничем не можем помочь», - отметил Ж. Маликов.

О необходимости повышения уровня знаний на темы экономики и финансов, как общества в целом, так и представителей СМИ, говорили на тренинге не только сотрудники Национального банка, но и сами журналисты. От участников тренинга поступило предложение Национальному банку продолжить практику проведения подобных образовательных проектов, в процессе которых есть возможность получить как общую информацию о Национальном банке и его сферах деятельности, так и задать вопросы на интересующие темы, входящие в компетенцию НБКР: от валютного, банковского, микрофинансового и платежного рынков до денежно-кредитной политики. Во время состоявшегося тренинга журналистов интересовали ответы на вопросы о принципах получения кредитов, процентных ставках и их формировании, причинах нестандартного поведения курсов валют, о степени доверия населения к банкам и микрофинансовым организациям и многое другое. Обсуждая информационную политику Национального банка, представленную руководителем пресс-службы НБКР Софьей Балакиной, они отметили прогресс во взаимодействии Национального банка со средствами массовой информации и возросший вследствие этого уровень прозрачности деятельности НБКР в глазах общественности. Также, в ходе встречи журналистами южного региона была высказана готовность в дальнейшем сотрудничать с Национальным банком с общей целью повышения финансовой грамотности населения.

Выданы лицензии/свидетельства следующим НФКУ и обменным бюро:

ОсОО «НКА три семерки» (лицензия №5135 от 23.06.2014г. на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой). Письмо о регистрации № 3126. Юридический адрес: г.Кант, ул.Ленина, б/н (при входе на центральный рынок).

ХРОНИКА НЕДЕЛИ

Межбанковские платежи

Показатели межбанковских платежных систем (МПС)						
	Всего МПС		в том числе			
	объем, сом	количе- ство, штук	Клиринговая система		Гроссовая система	
			объем, сом	количе- ство, штук	объем, сом	количе- ство, штук

Показатели за период с 23 по 27 июня 2014 г. (отчетный период)

Абсолютное значение	37 727 470 220,43	76 621	1 990 615 110,64	71 332	35 736 855 109,79	5 289
Доля в платежах МПС(%)	100,0	100,0	5,3	93,1	94,7	6,9
в том числе (%) :						
Чистые позиции ЕМПС	0,04	1,1	0,8	1,1	0,0	0,0
Исходящие ЦК	9,0	12,8	28,4	13,6	7,9	1,6
Входящие ЦК	10,0	46,1	19,3	49,2	9,5	3,1
Исходящие СФ	0,01	0,4	0,3	0,4	0,0	0,0
Входящие СФ	0,5	7,6	9,4	8,2	0,0	0,0

Средне недельные показатели за прошлый месяц

Абсолютное значение	33 221 428 703,24	67 008	1 864 534 419,42	62 079	31 356 894 283,81	4 930
---------------------	-------------------	--------	------------------	--------	-------------------	-------

Отклонение показателей за отчетный период от средне недельных показателей за прошлый месяц

Абсолютное значение	4 506 041 517,19	9 613	126 080 691,22	9 253	4 379 960 825,98	359
%	13,6	14,3	6,8	14,9	14,0	7,3

Показатели системы Элкарт

По состоянию на	20.06.2014	27.06.2014
Общее количество выпущенных карт (без учета перевыпущенных)	305 048	307 447
Количество pos-терминалов:		
- в банках	1354	1360
- в торговых точках	741 613	747 613
Количество банкоматов	354	364

«Кредиттөө финансылык мүмкүнчүлүктөрдөн толук пайдаланууну тастыктабайт, бул анын бөлүгү гана болуп саналат» - Азия өнүгүү банкынын финансы сектору боюнча консультанты Дэвид Лакок.

Азия өнүгүү банкынын эксперти Бишкек шаарында 25-26-июндарда өткөрүлгөн “Микрокаржылоо – ийгиликтер, орун алган көйгөйлөр жана аларды чечүү жолдору” деп аталган эл аралык конференциянын жүрүшүндө калктын финансылык кызмат көрсөтүүлөрдөн жана финансылык мүмкүнчүлүктөрдөн пайдалануу шарты тууралуу өз пикири менен бөлүштү. «Депозиттер менен камсыздандыруулар да финансылык мүмкүнчүлүктөрдөн пайдалануунун бир бөлүгү болуп саналат. Биз, микрокаржылоо уюмдары менен гана эмес, банктар, финансы жана лизингдик компаниялар, мобилдик түйүндөрдүн операторлору, камсыздандыруу компаниялары жана күрөөканалар менен да иш алып барабыз. Бизде финансы кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн кеңейтүүгө тартылган уюмдардын кеңири чөйрөсү бар», - деп билдирди Дэвид Лакок.

Эксперт, Дүйнөлүк банктын статистикалык маалыматтарын мисалга келтирди, анда Кыргызстанда киши башына ИДӨ 1 060 АКШ долларын түзөт, 4% - бул расмий эсептери бар чоң адамдар; акыркы 12 ай ичинде карыз алуу: формалдуу -11%, формалдуу эмес -26%; жана калктын 2 % 2012-жылы мобилдүү акчаларды пайдаланышкан.

АӨБ консультанты кредиттөөнүн жана М2 кеңири мааниде колдонулуучу акчалардын көрсөткүчтөрүнүн оң натыйжада өсүп жатканын, ошондой эле банктардан тышкары акчалардын пайызы төмөндөгөнүн белгиледи, бул эксперттин пикири боюнча банктарга болгон ишенимдин жогорулаганын айгинелеп турат дейт. Ошентип, ИДӨгө кредиттер 2011-жылы - 10,9 %, ал эми 2013-жылы - 14,7 % түзгөн; ИДӨгө карата М2кеңири мааниде колдонулуучу акчалар 2011-жылы - 29,1 % түзүп, 2013-жылы бул сандар - 37,4% жеткен. Банктан тышкары акчалар 2011-жылы - 59,4%, 2013-жылы - 51,2% түзгөн.

«Биз жогорудагы индикаторлорду карап жатып, финансылык мүмкүнчүлүктөрдөн пайдалануу үчүн абдан ыңгайлуу рынокту көрүп турабыз, мындай ишти аткаргандыгы үчүн Улуттук банкты куттуктап кетүүгө болот», - деп Дэвид Лакок кошумчалады.

Сөзүнүн аягында Дэвид Лакок, финансылык мүмкүнчүлүктөрдөн пайдалануу укуктук базага, ченемдик жана жөнгө салуу чөйрөсүнө, капитал рыногуна жана институционалдык потенциалга көз каранды экенин баса белгиледи.

«Эч кандай альтернативаларга жол бербестен тыюу салуу, эч качан жана эч бир жерде ийгиликтер менен коштолгон эмес. Рынок көмүскө жүрүп, таптакыр жок болуп кетпейт», - Россия федерациясынын Борбордук банкынын Микрокаржылоо жана финансылык мүмкүнчүлүктөрдү пайдалануу ыкмалары рыногу башкы башкармалыгынын начальниги Михаил Мамута

Россия Федерациясынын Борбордук банкынын Төрагасы Михаил Мамута микрокаржылоо рыногун жана финансылык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн өнүктүрүүдө Россияда алып барган иш тажрыйбасы тууралуу Бишкек шаарында өткөн “Микрокаржылоо – ийгиликтер, орун алган көйгөйлөр жана аларды чечүү жолдору” деп аталган эл аралык конференциянын жүрүшүндө ой бөлүштү.

«Микрокаржылоо темасы региондогу бардык мамлекеттерди бириктирген бирдиктүү ишке айланууда жана албетте, бул талкуулап жаткан маселелер менен алардын потенциалы зор мааниге ээ экенин, маанилүү орунда турганын белгилейт», - деген кириш сөздөр менен Россия федерациясынын Борбордук банкынын Микрокаржылоо жана финансылык мүмкүнчүлүктөрдү пайдалануу ыкмалары рыногу башкы башкармалыгынын начальниги Михаил Мамута белгилеп кетти.

“Микрокаржылоо – ийгиликтер, орун алган көйгөйлөр жана аларды чечүү жолдору” эл аралык конференциянын жүрүшүндө М. Мамута: «Финансылык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн камсыздоодо микрокаржылоо рыногун өнүктүрүү. 2013-2017 жол картасы» темасында баяндама жасады.

Анын айтымы боюнча финансылык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгү көпчүлүк башка мамлекеттердей эле Россия үчүн да чоң мааниге ээ.

«Россия Федерациясынын банк тутуму Кыргызстанга салыштырмалуу жетиштүү деңгээлде жакшы өнүккөнүнө жана банктык эмес финансылык ортомчулуктар бизде аз экенине карабастан, аталган мейкиндик бизде да бар. Банктар экономикалык жактан жана түзүмдөргө көптөгөн чектөөлөрдү койгону менен калкты жана бизнести зарыл финансы кызматтары менен толук көлөмдө камсыздай албай жатат. Ошондуктан, Россия микрокаржылоону өнүктүрүү жана бүтүндөй финансылык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн жогорулатуу боюнча иштерге активдүү киришти».

«Россия Федерациясынын микрокаржылоо концепциясы маанилүү маселени чечүүгө багытталган – бул калайык-калкка сапаттуу финансы кызматтарын көрсөтүү аркылуу жакырчылык менен күрөшүү» - деп Михаил Мамута белгиледи. – Бирок медалдын эки жагы бар дегендей – мунун башка жагы да бар. Ал «Shadow banking system» (Көмүскө банк тутуму) деп аталган жана аны менен легалдуу микрокаржылоо күрөшүп келген жөнгө салынбоочу финансылык ортомчулук рыногу.

Адистин айтуусу боюнча жөн гана тыюу салуу менен жөнгө салынбоочу финансылык ортомчулук рыногун жеңүү мүмкүн эмес дейт.

«Эч кандай альтернативаларга жол бербестен тыюу салуу, эч качан жана эч бир жерде ийгиликтер менен коштолгон эмес. Рынок көмүскө жүрүп, таптакыр жок болуп кетпейт» - деп, Михаил Мамута белгиледи.

«Financial inclusion» (Финансылык эсепке алуу) - бул «Shadow banking» боюнча көйгөйлөрдү чечүүнүн ачкычын өзүнө камтыган концепция. Концепциянын базалык мааниси өтө жөнөкөй. Биз ар башка деңгээлдеги финансылык ортомчулуктарга, операциялардын ар кандай топтомдоруна мүмкүндүк берүүгө тийишпиз жана укуктуубуз» - деп РФ Борбордук банкынын өкүлү кошумчалады.

Дүйнөлүк банктын маалыматтары боюнча микрокаржылоо кызматтары менен потенциалдуу аудиторияны жабуу керектөөлөрдүн 5 пайызынын бир азыраак бөлүгүн түзөт. Ушуга байланыштуу Россиянын банктык эмес микрокаржылоо секторунда жана бүтүндөй регион боюнча мактана турган эч нерсе жок экенин адис белгилеп, учурда экономиканын аталган секторун өнүктүрүү боюнча алдыда чоң милдет турганын айтты.

Аны менен катар, Михаил Мамута карыз алуучулардын укугун коргоо боюнча маселенин маанилүү экенине конференциянын катышуучуларынын көңүлүн бурду. «Кайсы бир мезгилде биз сапаттуу финансылык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдаланууну өнүктүрүүдө финансылык кызмат көрсөтүүнүн сандык көрсөткүчүнө өтүшүбүз мүмкүн. Финансылык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүнүн бардыгы эле жакшы боло бербейт. Себеби пайдалануу мүмкүнчүлүгү бардыгына кредит алууга мүмкүндүк берген шарттарда жүрүшү мүмкүн. Мында кредит портфелинин сапаты жана кредит алгандардын өзүн тейлөө сапаты начарлайт. Бул акырында олуттуу терс социалдык жана экономикалык кесепеттерге алып келет».

Сөзүнүн аягында Михаил Мамута бүгүнкү күндө микрокаржылоо рыногу тарабынан белгиленип жаткан жөнгө салуучу талаптарга жооп берген ачык-айкындуулук менен кыйла жогорку деңгээлде 3 жыл аралыгында жетели деген ниетин билдирди. «Расмий жана легалдуу микрокаржылоо рыногу көмүскө рынокту жеңип, Шадоу бэнкинг менен натыйжалуу күрөшүүдө көмөк берет деген ишенимдебиз» - деген ою менен Россия федерациясынын Борбордук банкынын Микрокаржылоо жана финансылык мүмкүнчүлүктөрдү пайдалануу ыкмалары рыногу башкы башкармалыгынын начальниги Михаил Мамута сөзүн аяктады.

Улуттук банктын Төрагасы Т.Абдыгулов: Кыргызстандын микрокаржылоо сектору өз милдеттерин аткаруу жагында алдыга койгон максаттарына толугу менен жетишти.

“Микрокаржылоо – ийгиликтер, орун алган көйгөйлөр жана аларды чечүү жолдору” деп аталган эл аралык конференциянын жүрүшүндө “Бүгүнкү күндө Кыргызстанда микрокаржылоо сектору жакырчылыкты кыскартуу жана микрокаржылоо кызматтарын сунуштоо чөйрөсүн кеңейтүү боюнча милдеттерин аткаруу жагында алдыга койгон максаттарына толугу менен жетти деп айтууга болот” – деди Улуттук банктын Төрагасы Толкунбек Абдыгулов.

Улуттук банктын Төрагасы 2014-жылдын 25-июнундагы чыгып сүйлөгөн сөзүндө микрокаржылоонун тарыхына токтолуп, сектордун негизги өнүгүү баскычтары менен көрсөткүчтөрү жөнүндө айтып берди. “Микрокаржылоо системасы биздин өлкөдө 1994-жылдан тартып өнүгө баштаган. 2000-2005-жылдар аралыгында микрокаржылоо институттары үчүн экономикалык жана укуктук шарттар түзүлгөн, алардын ресурстук базасы, айрыкча айыл жерине жайгаштыруу менен филиал тармактары кеңейтилген. Республикада микрокаржылоону 2006-2010-жылдарга өнүктүрүүнүн орто мөөнөткө каралган стратегиясы 2005-жылы кабыл алынган. Калктын жакыр катмарынын микрокаржылоо кызматтары менен пайдалануу мүмкүнчүлүгүн кеңейтүү аркылуу жакырчылыкты төмөндөтүү жогорудагы документтин эң башкы максаты болуп эсептелет. Мунун жыйынтыгында Кыргызстандын алыскы регионунун тургундары микрокаржылоо кызматтарын пайдаланууга мүмкүнчүлүк алышып, аймактарда финансылык кызматтардан пайдалануу көрсөткүчү жогорулаган. Аталган секторду өнүктүрүүнүн негизги багыттары, анын ичинде ченемдик базаны өркүндөтүү, финансылык аяктерди түзүү, финансылык банкиндерди өнүктүрүү Микрокаржылоо секторун 2011-2015-жылдарда өнүктүрүүнүн стратегиясында камтылган” - деп билдирди төрага.

Улуттук банктын төрагасы, 2005-жылдан 2013-жылга чейин микрокаржылоо сектору жакшы көрсөткүчтөргө жетишкендигин баса белгиледи. Кароого алынган мезгил аралыгында калкты микрокредиттөө алкагы 1,4 пайыздан 7,6 пайызга чейин, ал эми карыз алуучулардын саны 12,5 эсеге – 35 миң адамдан 436 миң адамга чейин көбөйгөн. Микрокаржылоо уюмдарынын кредиттик портфели 26 эсеге көбөйүп, 722,9 млн сомдон 19,1 млрд сомго чейин жеткен. Ушул мезгил аралыгында микрокаржылоо институттарынын финансылык көрсөткүчү 3,9 пайыздан 5,4 пайызга чейин жогорулап, жакырчылык деңгээли 43 пайыздан 38 пайызга чейин төмөндөгөн.

Ушуну менен бирге төрага, микрокаржылоо уюмдарынын, өзгөчө региондордо түзүлгөн, кеңири тараган тарамдары калктын 7 пайызынан көбүрөөк бөлүгүн финансы кызматтары менен камсыздоого мүмкүндүк бергендигин белгиледи. Анын айтымына караганда, бул көрсөткүч Борбордук Азиядагы башка мамлекеттерге салыштырмалуу эң жогорку көрсөткүч болуп эсептелет, бирок бул көрсөткүч микрокаржылоо сектору узак өнүккөн башка өлкөлөргө салыштырмалуу төмөн болуп саналат. Андыктан, аталган көрсөткүч биздин андан ары өнүгүшүбүз керектигин күбөлөндүрүп турат. “Микрокаржылоо уюмдары өздөрүнүн учурдагы өнүгүү баскычында кыйла сапаттуу жаңы өнүгүүгө, сунуштап жаткан кызматтарынын түрлөрүн кеңейтүүгө өтүүсү зарыл. Мыйзам жагынан бул каралган. Мында микрокаржылоо кызматтарын пайдаланган керектөөчүлөрдүн укугун коргоого жана калктын финансылык сабаттуулугун жогорулатууга көбүрөөк көңүл бөлүнүүгө тийиш” - деп сөзүн аягына чыгарды Т.Абдыгулов.

Т. Абдыгулов сөзүнүн аягында Улуттук банк Кыргызстанды 2013-2017-жылдарга туруктуу өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясынын иш-чаралар планында көрсөтүлгөн микрокаржылоо секторунун стратегиялык багыттарын өнүктүрүүгө жана негизги реформаларды ишке ашырууга басым жасай тургандыгын билдирди.

Бишкекте «Микрокаржылоо - ийгиликтер, орун алган көйгөйлөр жана аларды чечүү жолдору» темасында эл аралык конференция өзүнүн ишин аягына чыгарды

Дүйнөлүк банк, Германия эл аралык кызматташуунун коому жана Микрокаржылоо уюмдары ассоциациясынын колдоосу астында Улуттук банк тарабынан 25-26-июндарда “Ала-Арча” мамлекеттик резиденциясында «Микрокаржылоо - ийгиликтер, орун алган көйгөйлөр жана аларды чечүү жолдору» темасында эл аралык конференция өткөрүлдү. Конференцияга Кыргыз Республикасынын премьер-министри Жоомарт Оторбаев, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасы Толкунбек Абдыгулов, Кыргыз Республикасынын Президентинин Аппаратынын Финансы-экономикалык иликтөө жана өнүгүүгө мониторинг жүргүзүү бөлүмүнүн башчысы Нурсулу Ахметова, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Аппаратынын Кредит жана финансы саясаты бөлүмүнүн башчысы Шамшибек Молдоканов, Дүйнөлүк банктын Кыргыз Республикасындагы өкүлчүлүгүнүн башчысы Александр Кремер, Швейцариянын Кыргыз Республикасындагы атайын жана ыйгарым укуктуу элчиси Ренэ Холенштайн жана Германия Федеративдүү Республикасынын Кыргыз Республикасындагы элчиси Гудрун Срэга, Дүйнөлүк валюта фондусунун Кыргыз Республикасындагы туруктуу өкүлү Юрий Соболев, Микрокаржылоо уюмдары ассоциациясынын жана Кыргызстан банктар бирлигинин жетекчилери, ошондой эле ПРООН, ЕБРР, АБР, KfW, IFC, ICCO, GIZ, МФЦ, Oikocredit, BlueOrchard өкүлдөрү менен башка жергиликтүү жана чет өлкө финансылык уюмдарынын өкүлдөрү катышты.

Иш-чараны ачып жатып, Улуттук банктын Төрагасы эл аралык конференциянын катышуучуларына, ошондой эле бул иш-чараны уюштурууга көмөк көрсөткөн эл аралык өнөктөштөргө ыраазычылыгын билдирди.

Т.Абдыгулов өз сөзүндө микрокаржылоо секторунун оң өнүгүп жаткандыгын мүнөздөгөн көрсөткүчтөрдү мисалга келтирди. Айтсак, 2005-2013-жылдар ичинде калктын микрокаржылоо кызматынан пайдалануусу 1,4% дан 7,6% чейин өсүп, ал эми карыз алуучулардын саны 12,5 эсеге өсүп, 35 миң адамдан 436 миң адамга чейин жеткен.

Ушул эле мезгил аралыгында микрокаржылоо уюмдарынын кредит портфели 26 эсеге көбөйүп - 722,9 млн сомдон 19,1 млрд сомго чейин жеткен. Ал эми микрокаржылоо институттарынын финансылык ишинин көрсөткүчү 3,9 пайыздан 5,4 пайызга жогорулап, ал эми жакырчылык деңгээли - 43 пайыздан 38 пайызга чейин кыскарган.

Өз кезегинде, премьер-министр Ж.Оторбаев Кыргызстандагы микрокаржылоо секторунун өнүгүшүнүн өзгөчөлүктөрүн баса белгиледи. «Микрокаржылоо секторусуз биздин өлкөнүн өнүгүшүн элестетүү кыйын. Аталган сектор жакшы өнүктү. Бул секторду өнүктүрүү жагында жакырчылыкты жоюунун бирден бир натыйжалуу жолдорунун бири финансылык кызматтардан пайдаланууну кеңейтүү керектигин туура түшүнүшкөн чет элдик өнөктөштөрүбүз жигердүү катышты. Учурда бул сектордо олуттуу өсүш байкалууда. Бирок, микрокаржылоо рыногунун ири катышуучуларынын бири – “Бай Түшүмдүн” коммерциялык банкка трансформацияланышынан улам, сектордо өсүш арымдын көрсөткүчтөрү төмөндөгөнү байкалган. Чындыгында, микрокаржылоо көрсөткүчү өсүшүн улантууда. Мен “Бай Түшүм” банкын эске алуу менен өзүмдүн эсептөөлөрүмдү жүргүздүм. Алсак, жыл ичинде микрокаржылоо секторунда капиталдын өсүшү 17% түзсө, банк секторунда ал - 16% чегинде катталган. Активдер 34% жогоруласа, кредит портфели - 24 млрд сомго чейин жетүү менен 26% түзгөн. Ошентип, биз жакшы натыйжаларга жетишти деп эсептеймин” - деп ал өз сөзүн жыйынтыктады.

Туруктуу өнүгүүнүн улуттук стратегиясынын алкагында калктын финансылык сабаттуулугун жогорулатуу боюнча иштер жүрүп жаткандыгын Өкмөт башчысы кошумчалады.

Микрокаржылоо сектору калктын финансы менен камсыздоо жагында маанилүү роль ойной тургандыгын Н.Ахмедова белгилеп кетти. “Ушуну менен бирге эле, финансы ресурстарын керектөөгө эмес, экономиканы өнүктүрүүгө жумшоо зарыл. Кыргыз Республикасынын либералдуу

мыйзамдары бул секторду өнүктүрүүдө белгилүү бир ийгиликтерге жетишүүгө өбөлгө түздү, бирок мында даале айрым бир көйгөйлөр орун алууда, аларды мамлекеттик органдар, МФУлар жана карыз алуучулардын өздөрү менен биргеликте четтетүү мүмкүн” - деп белгиледи ал.

Эки күндүк конференциянын алкагында сессияда төмөнкү темалар талкууга алынды: мамлекеттин ролу жана микрокаржылоо секторун жөнгө салуунун негиздери; финансылык ресурстардан пайдалануу мүмкүнчүлүгү – негизги проблемалар жана аны чечүү жолдору; пайыздык ченди жөнгө салуу (текшилөө) - эл аралык тажрыйба, кредиттик бюролордун иши, жоопкерчиликтүү микрокаржылоо, ошондой эле финансылык сабаттуулукту жогорулатуу жана чет өлкөлөрдүн тажрыйбаларын эске алуу менен керектөөчүлөрдүн укугун коргоо маселеси.

Улуттук банк: алмашуу бюролору укук чегинде иш алып барууга тийиш.

Улуттук банктын инспекторлору Бишкек шаарынын мэриясынын, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Монополияга каршы жөнгө салуу мамлекеттик агенттигинин Бишкек шаардык башкармалыгынын, Бишкек шаарынын Ички иштер башкы башкармалыгынын, Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлигинин Жол-кайгуул кызматынын жана “Тазалык” муниципалдык ишканасынын өкүлдөрү менен бирге Бишкек шаарынын айрым райондорунда уруксат берген документтери жок иштеп жаткан алмашуу бюролоруна кезектеги пландык текшерүү ишин жүргүздү. Пландалган 34 алмашуу бюролорунун ичинен 22 алмашуу бюросуна текшерүү иши жүргүзүлдү. Алардын ичинен эки алмашуу бюросунун ээлерине Улуттук банктын кызматкерлери административдик протокол түзүшкөн. “Тазалык” муниципалдык ишканасынын кызматкерлери тарабынан алмашуу бюролору өздөрү илип алган жана аны менен калкты жаңылыштыкка алып келген 35 жарнама маалымат такталары, алмашуу бюролорунун аталыштары менен валюта курстары жазылган көрнөктөр алынды.

2014-жылдын 1-июнундагы абал боюнча Кыргыз Республикасында Улуттук банктын лицензиясын алган жана чет өлкө валютасын алмаштыруу боюнча иш алып барган 336 алмашуу бюролору катталган.

2014-жылдын 19-июнундагы абал боюнча Мамлекеттик салык кызматы жана Экономикалык кылмыштуулукка каршы күрөшүү боюнча мамлекеттик кызмат менен бирге жүргүзгөн текшерүү ишин кошо алганда, Улуттук банк тарабынан 704 алмашуу бюролору текшерилип, анын жыйынтыктары боюнча тиешелүү протоколдор түзүлгөн.

Жүргүзүлгөн текшерүүнүн жыйынтыктары боюнча мыйзам талаптарын, анын ичинде кассалык ишти жүргүзүү тартибин бузууга жол бергендиги үчүн, майда номиналдагы чет өлкө валютасын кошо алганда, чет өлкө валютасын алмаштыруудан баш тарткан учурда, алмашуу операцияларын эсепке алууну талаптагыдай эмес жүргүзүүдө, анын ичинде терроризмди каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легализациялоого (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча мыйзам талабына жооп бербеген операцияларды жүргүзгөндүгү үчүн 110 алмашуу бюролоруна жазма буйрук жөнөтүлүп, 85 алмашуу бюросунун лицензияларынын аракети токтотулган (7 күн мөөнөтү менен, бул убакыт аралыгында алмашуу бюролору мыйзам бузууларга жол бербөө боюнча чараларды кабыл алып, Улуттук банкка отчет берүүгө тийиш).

Мындан тышкары, текшерүү жүргүзүүгө каршылык көрсөткөн, ошондой эле Улуттук банк тарабынан лицензиянын аракети токтотулгандан кийин алмашуу операцияларын ишке ашырган 10 алмашуу бюролорунун лицензиялары кайра кайтарылып алынды.

Мында, айрым адамдардын Улуттук банктын лицензиясы жок чет өлкө валюталарын алмаштырууну ишке ашырып жаткандыгы Кыргыз Республикасынын мыйзамына каршы келээрин баса белгилеп кетүү керек.

Ушул жылдын баш жагынан бери Улуттук банк Мамлекеттик салык кызматы, Экономикалык кылмыштуулукка каршы күрөшүү боюнча мамлекеттик кызматы, Ички иштер министрлиги менен

биргеликте лицензиясыз иштеген бир катар акча алмаштыруу бюролоруна рейддик текшерүүлөрдү жүргүзгөн. Анын натыйжасында, лицензиясыз ишкердик жүргүзгөн 168 жеке адамга карата административдик укук бузууга жол бергендиги боюнча протоколдор түзүлүп, алардын ичинен 108 адам идентификацияланып, 86 адамга Кыргыз Республикасынын Административдик кодексине ылайык жалпы суммасы 132 500 сом түрүндө айыптык төлөм белгиленген.

Улуттук банк бир нече жылдардан бери лицензиясыз ишкердик жүргүзүшкөн алмашуу бюролору проблемасына өзгөчө көңүл буруу менен алардын ишине бөгөт коюу чараларын колдоого алат. Алсак, 2012-жылы Улуттук банк тарабынан Кыргыз Республикасынын «Административдик жоопкерчилик жөнүндө кодексине өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» мыйзам долбоору демилгеленген, анда банктык мыйзамдар чөйрөсүндө укук бузуулар үчүн айыптык төлөм өлчөмүн көбөйтүү сунушталган. Айрыкча, лицензиясы жок ишкердикти жүргүзгөн жеке адамдарга карата айыптык төлөм өлчөмү - 20 000 сом (мурда 1500 сом), ал эми юридикалык жактарга (анын ичинде жеке ишкерлерге) - 100 000 сом өлчөмүндө административдик жаза тууралуу сөз болгон. Мыйзам долбоору 2012-жылдын 13-сентябрында Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Экономика жана фискалдык саясат комитети тарабынан жактырылып, Жогорку Кеңештин кароосуна сунушталган, 2012-жылдын 11-октябрында аталган мыйзам долбоору четке кагылган.

2014-жылы Улуттук банк алмашуу бюролорунун мыйзамсыз иш жүргүзүүсүнө бөгөт коюу жагында көрүлүп жаткан иш-чаралар комплексинин алкагында, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына лицензиясыз ишкердикти жүзөгө ашыргандыгы үчүн административдик айыптык төлөм өлчөмүн көбөйтүү боюнча өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү ишин жандандырган. Учурда тиешелүү мыйзам долбоору коомдук талкуулоо үчүн Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий сайтында жайгаштырылган.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын эсептик чен өлчөмү маселеси кароого алынган отурумунан пресс-релиз

Улуттук банк Башкармасынын эсептик чен маселеси боюнча мурдагы отурумунан бери Кыргызстандын жана соода боюнча негизги өнөктөш өлкөлөрдүн экономикасында олуттуу өзгөрүүлөр катталган эмес. Учурда түптөлгөн макроэкономикалык жагдайды талкуулоо учурунда 2016-жылдын акырына чейин инфляцияны болжолдоо боюнча базалык сценарийинде белгиленген ар тараптуу тенденцияларды камтыган болжолдоолор сакталып калган. Бир жагынан, жакынкы убакытта соода боюнча өнөктөш өлкөлөрдө экономикалык өсүш арымы басаңдашы күтүлүүдө, бул сырттан суроо-талаптын төмөндөшүнөн жана акчалай которуулар агымынын кыскарышынан көрүнүшү ыктымал.

Экинчи жагынан, сомдун кыйла нарксызданышынан улам түптөлгөн жогорку инфляциялык жагдай жыл акырында инфляциялык процесстердин ыкчамдашына таасир этиши мүмкүн. Бирок жыл ичинде жана орто мөөнөттүк келечекте инфляциянын орточо мааниси Улуттук банк көрүп жаткан чаралардан улам, акча-кредит саясатынын максаттуу көрсөткүчү чегинде сакталат деген ишеним бар. Экономиканын импорттон өтө көз карандылыгы сакталып турган шартта, Улуттук банк дүйнөлүк азык-түлүк рынокторунда түптөлгөн баа жагдайына мониторинг жүргүзүүнү улантып, мүмкүн болуучу өзгөрүүлөрдү иликтөөгө алат. Мындан тышкары, рыногу кыйла өнүккөн өлкөлөрдө орун алган, капиталдын башка өлкөлөргө агылып чыгышы менен шартталган пайыздык чендердин жогорулоо тренди да Кыргызстанда жакынкы убакытта монетардык шарттарды күчөтүүнү талап кылышы ыктымал. Ушунун өзү орто мөөнөттүк келечекте инфляцияны турукташтыруу үчүн шарттарды камсыз кылат.

Ошентип, инфляциялык тобокелдиктер менен сырттан суроо-талаптын кыскарышы тобокелдиктердин катышына көңүл буруу аркылуу акча-кредит саясатынын учурда жөнгө салынган багытын сактап туруу жана Улуттук банктын эсептик ченин өзгөртүүсүз 6,0 пайыз деңгээлинде калтыруу чечими кабыл алынган.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы региондун журналисттери үчүн семинар өткөрдү

Улуттук банктын Басма сөз кызматынын демилгеси менен Улуттук банктын Ош, Жалал-Абад областтык башкармалыктары жана Баткен областындагы өкүлчүлүгү менен бирге Улуттук банктын иши тууралуу маалымат берүү боюнча түштүк жергесинде жалпыга маалымдоо каражаттарынын өкүлдөрү үчүн бир күндүк тренинг Ош шаарында өткөрүлдү. Иш-чарага түштүк жергесиндеги бардык жалпыга маалымдоо каражатынын 25 өкүлү катышты.

Тренингдин алкагында региондогу өкүлчүлүктөрдүн жетекчилери Улуттук банктын функциялары жана ролу жөнүндө, ошондой эле микрокредиттөө чөйрөсүндөгү акыркы тенденциялар, рыноктун төлөм системалары, нак акчаларды жүгүртүү тууралуу баяндама жасашты. Ош областтык башкармалыктын начальниги Жумаш Сыдыков Улуттук банктын алып барган иши тууралуу, өлкөнүн башкы банкынын калыптануу тарыхына өзгөчө көңүл буруу менен кеңири айтып берди. Кыргызстандын алтын валюта камдары жөнүндө айтып жатып, Ош областтык башкармалыктын башчысы төмөнкүлөргө токтолду: “Эгемендик жылдардан бери алтын валюта камдары доллар эквивалентинде 2 миллиарддан ашкан. Акыркы 3 жыл ичинде Улуттук банк ички рынокто алтынды сатып алууну кайра жандандырган, бул алтындын үлүшүн эл аралык камдарда 8,6% чейин жогорулатууга алып келген. 1997-жылдан 2011-жыл ичинде Улуттук банктын балансында турган алтын көлөмү 2,58 тоннаны түзгөн. Бүгүн бул сандар 3,69 тоннага жетти”

Тренинг учурунда журналисттерге Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө кеңири маалымат берилди. Улуттук банктын Баткен областындагы өкүлчүлүгүнүн адиси Талантбек Имаралиев аталган рынок жыл сайын арымдуу өсүп жатканын белгиледи. Элибиз банкоматтар жана терминалдар менен көп пайдалана баштады. Улуттук банк тарабынан Төлөм системасы жөнүндө мыйзам долбоору иштелип чыгып, ал бүгүнкү күндө макулдашуу комиссиянын кароосунда турганын билдирди. «2013-жылдан бери төлөм системасы өлкөдө туруктуу иштеп жатат. Банктар аралык төлөмдөрдүн көлөмү 23 % өсүп, 839,5 млрд. сомду түзгөн. Төлөм карттардын саны былтыркы жылга салыштырмалуу 59,1 % жогорулап, 650,5 миң картты түзгөнүн» - Т.Имаралиев белгиледи. “Нак акчаларды мурунтан эле колдонуп келген Кыргызстан үчүн нак акча жүгүртүүнүн 40 пайызын нак эмес акча жүгүртүүнүн 60 пайызына болгон катышы реалдуу көрүнүш. Мамлекеттик программаны аткаруунун алкагында мындай көрсөткүчтөргө жетишүү 2017-жылга чейин пландалган. Ушул маселе боюнча активдүү иштер жүрүп жатат” - деп адис кошумчалады.

Улуттук банктын Жалал-Абад областтык башкармалыгынын жетекчиси Жээнбек Маликов журналисттерди Улуттук банктын регионунда жүргүзүлүп жаткан иштердин өзгөчөлүктөрү, иш милдеттери менен тааныштырды. Республиканын финансы секторуна жана бүтүндөй банк секторунун абалына көзөмөл жүргүзүү жөнүндө айтып жатып, Жээнбек Маликов 2010-жылы өлкөнүн түштүгүндө болгон каргашалуу окуядан кийин оор сыноолорду баштап кечирип, банк тутуму калыбына келүүдө ийгиликтүү кадамдарды жасагандыгы тууралуу белгилеп өттү. Анын айтымында региондо жашаган калк банктан алган кредиттери боюнча милдеттенмелерине жоопкерчиликтүү мамиле жасай баштаган, бул кредиттерди кайтаруу көрсөткүчүн жогорулаганын күбөлөндүрөт дейт.

Анткен менен, областтык башкармалыктын жетекчисинин пикири боюнча калктын финансылык сабаттуулугун жогорулатуу актуалдуу маселелерден бойдон калууда. «Тилекке каршы, өлкөнүн жарандары кредит алганга чейин Улуттук банкка консультация алуу үчүн кайрылышпайт. Финансы-кредит мекемелери менен келишимдер түзүлүп, бардык милдеттенмелерди аткарууга макулдук берип, кол коюлуп калгандан кийин көйгөйлөр жаралган учурга гана кайрылышат. Көп учурда карыз алуучулар, өздөрүнүн пайдасына чечилбеген соттун чечими чыгып калгандан кийин Улуттук банкка жардамга кайрылат, албетте, мындай учурда биз дагы эч кандай көмөк көрсөтөт албайбыз” - деп, Ж.Маликов белгиледи.

Тренингде жалпы коомдун да, жалпыга маалымдоо каражатынын өкүлдөрүнүн да, экономика менен финансы жаатында билим деңгээлин көтөрүү зарылдыгы тууралуу Улуттук банктын

өкүлдөрүнөн башка журналисттердин өздөрү да чыгып сүйлөштү. Тренингте катышуучулар тарабынан ушул сыяктуу маалымат берүүчү долбоорлорду мындан ары улантуу жөнүндө сунуштар келип түштү. Мында Улуттук банк жана анын иш алып баруу чөйрөсү жөнүндө жалпы маалымат алууга, Улуттук банктын компетенциясына тиешелүү: валюта, банк жөнүндө, микрокаржылоо жана төлөм рыногунан акча-кредит саясатына чейинки маселелер боюнча суроолорду берүүгө мүмкүнчүлүк жаралат. Тренинг учурунда кредиттерди алуу принциптери, пайыздык чендер жана аларды түзүү принциптери, валюта курстарынын өзгөрүшүнүн себептери, калктын банктарга жана микрокаржылоо уюмдарына ишеним деңгээли артуу боюнча жана башкалар жөнүндө көптөгөн суроолорго берилген жооптор журналисттерди кызыктырды. Улуттук банктын Басма сөз кызматынын жетекчиси Софья Балакина тарабынан сунушталган маалымат саясатын талкуулап жатып, журналисттер Улуттук банктын жалпыга маалымдоо каражаттары менен өз ара алгылыктуу иш алып баруунун негизинде коомчулук астында Улуттук банктын ишинде ачык-айкындуулук деңгээли жогору экенин белгилешти. Ошондой эле түштүк жергесиндеги жолугушуунун жүрүшүндө калктын финансылык сабаттуулугун жогорулатуу боюнча биргелешкен жалпы максатта журналисттер Улуттук банк менен мындан ары бирге кызматташууга даярдыгын билдиришти.

Төмөнкү БФКМдерге жана алмашуу бюролоруна лицензиялар/күбөлүктөр берилди:

«НКА три семерки» ЖЧКсына нак чет өлкө валютасында алмашуу операцияларын жүргүзүүгө 2014-жылдын 23-июнунда № 5135 лицензиясы берилди. Каттоодон өткөндүгү жөнүндө каттын № 3126. Юридикалык дареге: Кант шаары, Ленин көч., үй номери жок (борборундагы базарга кире бериш жагында).

Жумалык хроника

Банктар аралык төлөмдөр

Банктар аралык төлөмдөр системасынын көрсөткүчтөрү						
	Банктар аралык төлөмдөр системасы, бардыгы болуп		анын ичинде			
	көлөмү, сом	саны, даанасы	Клиринг системасы		Гроссовая система	
			көлөмү, сом	саны, даанасы	көлөмү, сом	саны, даанасы

2014-жылдын 23-июнунан тартып 27-июнун кошо алган мезгил аралыгындагы көрсөткүчтөр (отчеттук мезгил)

Абсолюттук мааниси	37 727 470 220,43	76 621	1 990 615 110,64	71 332	35 736 855 109,79	5 289
Банктар аралык төлөмдөр системасынын төлөмдөрдөгү үлүшү (%)	100,0	100,0	5,3	93,1	94,7	6,9
анын ичинде (%) :						
Бирдиктүү банктар аралык процессинг борборунун таза позициялары	0,04	1,1	0,8	1,1	0,0	0,0
БКдан жөнөтүлгөндөр	9,0	12,8	28,4	13,6	7,9	1,6
БКга түшкөндөр	10,0	46,1	19,3	49,2	9,5	3,1
СФдан жөнөтүлгөндөр	0,01	0,4	0,3	0,4	0,0	0,0
СФга түшкөндөр	0,5	7,6	9,4	8,2	0,0	0,0

Өткөн ай үчүн орточо жумалык көрсөткүчтөр

Абсолюттук мааниси	33 221 428 703,24	67 008	1 864 534 419,42	62 079	31 356 894 283,81	4 930
--------------------	-------------------	--------	------------------	--------	-------------------	-------

Өткөн ай үчүн орточо жумалык көрсөткүчтөрүнөн отчет мезгилиндеги көрсөткүчтөрдү четтетүү

Абсолюттук мааниси	4 506 041 517,19	9 613	126 080 691,22	9 253	4 379 960 825,98	359
%	13,6	14,3	6,8	14,9	14,0	7,3

Элкарт системасынын көрсөткүчтөрү

Абалга карата	20.06.2014	27.06.2014
Чыгарылган карттардын жалпы саны (ашыкча чыгаргандарды эсепке албаганда)	305 048	307 447
Pos-терминалдардын саны		
- банктарда	1354	1360
- соода түйүндөрүндө	741	747
	613	613
Банкоматтардын саны	354	364

Конъюнктура финансового рынка с 23.06.2014 – 27.06.2014года

Еженедельный обзор

Денежная база

(млн. сомов)

	20.06.14	26.06.14	Прирост
Всего	72 060,3	71 201,8	-858,6
в том числе:			
- деньги вне банков (МО)	62 380,2	61 583,8	-796,4
- резервы коммерческих банков	9 680,1	9 618,0	-62,1

Операции Национального банка

(млн. сомов)

	16.06.14-20.06.14	23.06.14-27.06.14	Прирост
Продажа ГКВ на условиях РЕПО			
Обратная покупка по ранее заключенным сделкам РЕПО	-	-	-
Депозиты "овернайт"	3 000,0	2 040,0	-960,0
Кредитные аукционы	-	-	-
7-дневные кредиты	200,0	200,0	0,0
Кредиты "овернайт"	4 401,6	3 108,7	-1 292,9
Внутридневные кредиты	600,0	700,0	100,0

Аукционы нот НБКР

(млн. сомов)

	17.06.14	24.06.14	Прирост
Спрос	3 187,0	3 011,7	-175,3
Продажа	3 000,0	3 011,7	11,7
Доразмещение	-	-	-
Средневзвешенная доходность, в %:			
- по 7-дневным	6,00	6,00	0,00
- по 14-дневным	-	-	-
- по 28-дневным	-	-	-

Аукционы ГКВ

(млн. сомов)

	19.06.14*	19.06.14	Прирост
Спрос	145,3	30,0	-115,3
Продажа	117,5	20,0	-97,5
Доразмещение	-	-	-
Средневзвешенная доходность, в %:			
- по 3-х месячным	-	-	-
- по 6-ти месячным	-	9,00	9,00
- по 12-ти месячным	9,89	-	-9,89

* - аукцион по размещению 3-месячных ГКВ признан не состоявшимся в связи с недостаточным количеством участников

Внутренний межбанковский кредитный рынок

(млн. сомов)

	13.06.14-19.06.14	20.06.14-26.06.14	Прирост
Общий объем операций	1 179,8	504,7	-675,1
в том числе:			
- сделки РЕПО	1 179,8	504,7	-675,1
- кредиты в национальной валюте	-	-	-
- кредиты в иностранной валюте	-	-	-
Средневзвешенный уровень процентных ставок, в %:			
- по сделкам РЕПО	7,64	7,80	0,16
- по кредитам в национальной валюте	-	-	-
- по кредитам в иностранной валюте	-	-	-

Межбанковские валютные торги

(млн.долл.)

	16.06.14-20.06.14	23.06.14-27.06.14	Прирост
Общий объем сделок	48,1	49,7	1,6
в том числе:			
- межбанковские сделки	48,1	49,7	1,6
- продажа Национальным банком	-	-	-
- покупка Национальным банком	-	-	-
Операции СВОП, заключенные НБКР с коммерческими банками	-	-	-
Операции СВОП между коммерческими банками**	2,62	0,75	-1,87
			Темп прироста
Официальный курс долл. США (на конец периода)	52,38	51,86	-0,98%

** - без учета операций СВОП между коммерческими банками за 20.06.2014 года

Объем депозитов в действующих коммерческих банках

(млн. сомов)

	20.06.14	26.06.14	Прирост
Всего	70 703,4	71 366,6	663,2
в том числе:			
- депозиты в национальной валюте	33 517,6	33 918,1	400,5
- депозиты в иностранной валюте	37 185,8	37 448,6	262,7

Объем кредитов действующих коммерческих банков

(млн. сомов)

	20.06.14	26.06.14	Прирост
Всего	66 443,2	66 499,7	56,6
в том числе:			
- кредиты в национальной валюте	31 791,4	31 837,9	46,5
- кредиты в иностранной валюте	34 651,8	34 661,8	10,0

Акча базасы

(млн. сом)

	20.06.14	26.06.14	Өсүш
Бардыгы	72 060,3	71 201,8	-858,6
анын ичинде:			
- банктардан тышкары акчалар (МО)	62 380,2	61 583,8	-796,4
- коммерциялык банктардын камдары (резерв)	9 680,1	9 618,0	-62,1

Улуттук банктын операциялары

(млн.сом)

	16.06.14-20.06.14	23.06.14-27.06.14	Өсүш
РЕПО шарттарында МКВ(ж) сагуу	-	-	-
Мурда келишилген РЕПО бүтүмдөрү боюнча кайтара сагып алуу	-	-	-
Балуу кагазды сагып алуу	3 000,0	2 040,0	-960,0
"Овернайт" депозиттери	-	-	-
Кредиттик аукциондор	200,0	200,0	0,0
"Овернайт" кредиттери	4 401,6	3 108,7	-1 292,9
Ички кредитер	600,0	700,0	100,0

Улуттук банктын ноталар аукциондору

(млн. сом)

	17.06.14	24.06.14	Өсүш
Сууроо-галап	3 187,0	3 011,7	-175,3
Сагуу	3 000,0	3 011,7	11,7
Жеткире жайгаштыруу	-	-	-
Орточо салмактанып алынган кирешелүүлүк, % менен:			
Жүгүтүү мөөнөтү 7 күндүк ноталар боюнча	6,00	6,00	0,00
Жүгүтүү мөөнөтү 14 күндүк ноталар боюнча	-	-	-
Жүгүтүү мөөнөтү 28 күндүк ноталар боюнча	-	-	-

МКВ аукциондору

(млн.сом)

	19.06.14*	19.06.14	Өсүш
Сууроо-галап	145,3	30,0	-115,3
Сагуу	117,5	20,0	-97,5
Жеткире жайгаштыруу	-	-	-
Орточо салмактанып алынган кирешелүүлүк, % менен:			
Жүгүтүү мөөнөтү 3 ай	-	-	-
Жүгүтүү мөөнөтү 6 ай	-	9,00	9,00
Жүгүтүү мөөнөтү 12 ай	9,89	-	-9,89

Финансы рыногундагы абал (23.06.2014 – 27.06.2014года)

Ички банктар аралык кредит рыногу

(млн. сом)

	13.06.14-19.06.14	20.06.14-26.06.14	Өсүш
Операциялардын жалпы көлөмү	1 179,8	504,7	-675,1
анын ичинде:			
- РЕПО бүтүмдөр	1 179,8	504,7	-675,1
- улуттук валютадагы кредиттер	-	-	-
- четөлкө валютасындагы кредиттер	-	-	-
Пайыздык чендердин орточо салмактанып алынган деңгээли, % менен:			
- РЕПО бүтүмдөрдөр боюнча	7,64	7,80	0,16
- улуттук валютадагы кредиттер боюнча	-	-	-
- чет өлкө валютасындагы кредиттер боюнча	-	-	-

Банктар аралык валюта тооруктары

(млн. долл)

	16.06.14-20.06.14	23.06.14-27.06.14	Өсүш
Бүтүмдөрдүн жалпы көлөмү			
анын ичинде:	48,1	49,7	1,6
банктар аралык бүтүмдөр			
Улуттук банк тарабынан сатылышы	48,1	49,7	1,6
Улуттук банк тарабынан сатылып алынышы	-	-	-
	-	-	-
Улуттук банк тарабынан коммерциялык банктар менен келишилген СВОП операциялары	2,62	0,75	-1,87
Коммерциялык банктар ортосундагы СВОП операциялары			
			Өсүш арымы
АКШ долларынын эсептик курсу(мезгил акырына карата)	52,38	51,86	-0,98%

** 2013-жылдын -26-июнундагы коммерциялык банктар ортосундагы СВОП операцияларын эске албаганда

Иштеп жаткан коммерциялык банктардагы депозиттер көлөмү

(млн. сом)

	20.06.14	26.06.14	Өсүш
Бардыгы	70 703,4	71 366,6	663,2
анын ичинде:			
- улуттук валютадагы депозиттер	33 517,6	33 918,1	400,5
- четөлкө валютасындагы депозиттер	37 185,8	37 448,6	262,7

Иштеп жаткан коммерциялык банктардын кредиттеринин көлөмү

(млн. сом)

	20.06.14	26.06.14	Өсүш
Бардыгы	66 443,2	66 499,7	56,6
анын ичинде:			
- улуттук валютадагы кредиттер	31 791,4	31 837,9	46,5
- чет өлкө валютасындагы кредиттер	34 651,8	34 661,8	10,0

Сообщение о результатах аукционов ГКВ НБКР

Национальный банк Кыргызской Республики сообщает об итогах аукционов по продаже ГКВ НБКР, состоявшихся 26.06.2014г.

	6 - мес. ГКВ (тыс. сом)
Номер эмиссии	GD026141229
Дата эмиссии	30.06.2014
Срок обращения, дней	182
Объявленный объем эмиссии	20 000,00
Размещено по номиналу	20 000,00
в т.ч. среди заявок:	
-конкурентных	14 000,00
-неконкурентных	6 000,00
Размещено по факту	19130,00
Объем спроса	30 000,00
Количество участников	2
Цены ГКВ (сом)	
Максимальная	95,65
Средневзвешенная	95,65
Отсечение	95,65
Средневзвешенная доходность(%)	9,00
Эффективная годовая доходность(%)	9,20
Дата погашения	29.12.2014

СООБЩЕНИЕ о результатах аукционов нот НБКР

Национальный банк Кыргызской Республики сообщает об итогах аукционов по продаже нот НБКР, состоявшихся 26.06.2014г.

	(тыс. сом)
Номер эмиссии	BD001140702
Дата эмиссии	25.06.2014
Срок обращения, дней	7
Объявленный объем эмиссии	3 500 000
Размещенный объем эмиссии	3 011 700
в т.ч. среди заявок:	
- собственных	3 008 191,37
- клиентских	
Объем спроса	9 988,35
Количество участников	9 988,35
Фактическая сумма оплаты	9 988,35
Цены (сом)	6,00%
максимальная	6,18%
средневзвешенная	02.07.2014
отсечения	9 988,35
Средневзвешенная доходность(%)	6,00%
Эффективная годовая доходность(%)	6,18%
Дата погашения	25.06.2014

Еженедельные официальные курсы

с «21» ИЮНЯ 2014 г. по «27» ИЮНЯ 2014 г.

Наименование валюты	Курс (к кыргызскому сому)
1 Австралийский доллар	49,2569
1 Азербайджанский манат	66,8195
1 Английский фунт стерлингов	89,4029
10 Армянских драм	1,2785
1 Афганский афгани	0,9222
100 Белорусских рублей	0,5153
1 Болгарский лев	36,4719
1 Бразильский реал	23,5800
10 Венгерских форинтов	2,3307
1 Вона Республики Корея/южно-корейский вон	0,0513
1 Грузинский лари	29,5998
1 Датская крона	9,5667
1 Дирхам ОАЭ	14,2682
1 Индийская рупия	0,8709
10 Иранских риалов	0,0409
1 Канадский доллар	48,4259
1 Китайский юань Жэньминьби	8,4187
1 Кувейтский динар	185,8189
1 Литовский лит	20,6597
1 Малайзийский ринггит	16,2576
1 Молдавский лей	3,7513
1 Монгольский тугрик	0,0288
1 Новая турецкая лира	24,5119
1 Новозеландский доллар	45,6199
1 Новый тайваньский доллар	1,7463
1 Новый туркменский манат	18,3882
1 Норвежская крона	8,5251
1 Пакистанская рупия	0,5332
1 Польский злотый	17,1825
1 СДР	80,9179
1 Сингапурский доллар	41,9151
1 Таджикский сомони	10,6342
1 Узбекский сум	0,0227
1 Украинская гривна	4,4225
1 Чешская крона	2,5972
1 Шведская крона	7,8014
1 Швейцарский франк	58,6235
10 Японских йен	5,1381

- официальные курсы иностранных валют по отношению к кыргызскому сому определяются Национальным банком Кыргызской Республики без обязательства Национального банка Кыргызской Республики покупать или продавать иностранные валюты по определенным курсам

Дата*	USD	EUR	RUB	KZT
23.06.14	52,4065	71,3305	1,5226	0,2856
24.06.14	52,2950	71,0218	1,5255	0,2850
25.06.14	52,1198	71,0002	1,5338	0,2840
26.06.14	52,0579	70,8430	1,5353	0,2837
27.06.14	51,8643	70,6547	1,5367	0,2826
28.06.14	52,0649	70,9098	1,5481	0,2837
29.06.14	52,0649	70,9098	1,5481	0,2837
30.06.14	52,0649	70,9098	1,5481	0,2837
01.07.14	52,0882	71,1316	1,5391	0,2838

Коммерциялык банктардын МБК дын экинчилик рыногундагы операциялары

Төлөө мөөнөтүнө чейин кармалган келишимдер	Катталган келишимдер (баштапкы репо)					Келишимдердин саны (даана)	Чыныгы баасы боюнча келишимдердин жалпы көлөмү (сом)	Келишимдердин саны (даана)	Орточо салмактанып алынган мөөнөт (күн)	Орточо салмактанып алынган чен (%)	Максималдуу чен (%)	Минималдуу чен (%)	Чыныгы баасы боюнча келишимдердин жалпы көлөмү (сом)	Келишимдердин саны (даана)	Орточо салмактанып алынган чен (%)
	Чыныгы баасы боюнча келишимдердин жалпы көлөмү (сом)	Чыныгы баасы боюнча келишимдердин жалпы көлөмү (сом)	Чыныгы баасы боюнча келишимдердин жалпы көлөмү (сом)	Чыныгы баасы боюнча келишимдердин жалпы көлөмү (сом)	Чыныгы баасы боюнча келишимдердин жалпы көлөмү (сом)										
	644 934 320,00	644 934 320,00	21	3,0	8,00	21	644 934 320,00	21	3,0	8,00	8,00	8,00	0,00	0	0,00
23.06.2014	196 546 202,94	196 546 202,94	13	7,0	8,00	13	196 546 202,94	13	7,0	8,00	8,00	8,00			
24.06.2014	82 683 986,00	82 683 986,00	5	4,0	8,00	5	82 683 986,00	5	4,0	8,00	8,00	8,00			
25.06.2014	134 185 060,00	134 185 060,00	5	2,0	7,26	5	134 185 060,00	5	2,0	7,26	8,00	7,00			
26.06.2014	26 091 150,00	26 091 150,00	2	4,0	8,00	2	26 091 150,00	2	4,0	8,00	8,00	8,00			
27.06.2014	485 666 170,00	485 666 170,00	8	3,0	7,19	8	485 666 170,00	8	3,0	7,19	8,00	7,00			
Отчеттук мөөнөт өзгөрүү	925 172 568,94	925 172 568,94	33	3,8	7,47	33	925 172 568,94	33	3,8	7,47	8,00	7,00	0,00	0,00	0,00
	280 238 248,94	280 238 248,94	12	1	-0,53	12	280 238 248,94	12	1	-0,53	0,00	-1,00	0,00	0	0,00

Пресс релиз №24 23.06.2014 - 27.06.2014 (954)

<http://nbkr.kg>

Отпечатано в издательском доме ОсОО “Эдем принт”

г.Бишкек

2014г.